EIROPAS LIETAS
NOVEMBRIS

Bulgārija, Rumānija un Horvātija gatavas pilnai dalībai Šengenas zonā

16.novembrī Eiropas Komisija (EK) pieņem paziņojumu, kurā tiek sniegts novērtējums par Bulgārijas, Rumānijas un Horvātijas progresu Šengenas noteikumu piemērošanā. EK aicina nekavējoties pieņemt nepieciešamos lēmumus šo trīs dalībvalstu pilnas dalības Šengenas zonā nodrošināšanai. Šengenas noteikumi šīm trim valstīm jau daļēji ir saistoši, bet iekšējā robežkontrole uz robežām ar šīm dalībvalstīm vēl nav atcelta. Tieslietu un iekšlietu padomē 8. decembrī tiks balsots par Bulgārijas, Rumānijas un Horvātijas pilntiesīgu dalību Šengenas zonā.

Apstiprināts mandāts sarunām ar Eiropas Parlamentu par Priekšlikumu par vīzu liberalizāciju Kosovai

30.novembrī ES dalībvalstu vēstnieki vienojās par Padomes sarunu pilnvarojumu saistībā ar regulu par bezvīzu ceļošanu Kosovas izdotu pasu turētājiem. Pamatojoties uz šīm pilnvarām, prezidentvalsts sāks sarunas ar Eiropas Parlamentu. Saskaņā ar noteikumu projektu, Kosovas pasu turētāji varētu ceļot uz ES bez vīzas uz laiku līdz 90 dienām jebkurā 180 dienu laikposmā. Saskaņā ar Padomes nostāju atbrīvojums no vīzas prasības tiktu piemērots no dienas, kad darbu uzsāks Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēma (ETIAS), un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā no 2024. gada 1. janvāra.

Migrācijas maršruti: Eiropas Komisija ierosina rīcības plānu Vidusjūras centrālajai daļai

21.novembrī Eiropas Komisija (EK) nāca klajā ar ES rīcības plānu Vidusjūras centrālajai daļai. EK pagaidām ierosina virkni operatīvu pasākumu, lai risinātu steidzamās pašreizējās problēmas šajā migrācijas maršrutā. Vienlaicīgi uzsverot, ka strukturālie risinājumi tiks rasti tikai tad, ja tiks panākta vienošanās par visu pašlaik apspriesto patvēruma un migrācijas reformu kopumu. Rīcības plāns ietver 20 pasākumus, kas formulēti trīs pīlāros, kuru mērķis ir neatbilstīgas un nedrošas migrācijas samazināšana, risinājumi jaunām problēmām meklēšanas un glābšanas jomā un solidaritātes stiprināšana. Rīcības plāns pilnā apjomā pieejams šeit.

ES un Rietumbalkānu ministru forums par tieslietām un iekšlietām

Tirānā, Albānijā 2.-4.novembrī notikušajā forumā apspriestie jautājumi ietvēra sadarbību, reaģējot uz to Krievijas agresijas kara pret Ukrainu ietekmi uz drošību. Tika apspriesta kritiskā situācija Rietumbalkānu migrācijas maršrutā. Ministri atkārtoti apstiprināja, ka migrācijas pārvaldība ir kopīgs uzdevums un kopīgas atbildības jautājums, kas jārisina ciešā partnerībā. ES atzinīgi vērtē to, ka Rietumbalkānu partneri ir apņēmušies savu vīzu politiku ātri saskaņot ar ES vīzu politiku. ES un Rietumbalkāni atzinīgi vērtē visus migrantu kontrabandas apkarošanas centienus. Abas puses panāk vienošanos, ka ir svarīgi veikt atgriešanu un pilnībā īstenot attiecīgos atpakaļuzņemšanas nolīgumus, apņēmās apmainīties ar paraugpraksi attiecībā uz sadarbību atpakaļuzņemšanas jomā ar trešām valstīm, kas atrodas šajā maršrutā.

EMT AKTUALITĀTES PUBLIKĀCIJAS

2022. gada jūlija-septembra EMT dalībvalstu un novērotājvalstu ceturkšņa ziņojuma kopsavilkums

Šajā publikācijā ir iespējams iepazīties ar aktualitātēm EMT dalībvalstīs un novērotājvalstīs saistībā ar Pagaidu aizsardzības direktīvu, cilvēku tirdzniecības apkarošanas jomā, par Krievijas pilsoņu ieceļošanas ierobežojumiem un citām aktuālām tēmām saistībā ar migrāciju. Pilnu rakstu angļu valodā var lasīt šeit.

EMT politikas pārskats "Starptautiskās aizsardzības saņēmēju tālāka pārvietošanās"

Kā dalībvalstis regulē to personu mobilitāti un uzturēšanos, kurām jau ir piešķirts starptautiskās aizsardzības statuss citā dalībvalstī? Kādi noteikumi ir piemērojami atbildības par starptautiskās aizsardzības saņēmēja nodošanai? Šī pārskata mērķis ir skaidrot, kā laika posmā no 2018. gada līdz 2021. gadam dalībvalstīs notiek atbildības nodošana par starptautiskās aizsardzības saņēmēju no pirmās valsts uz otro valsti. Tajā arī aplūkota situācija, kad starptautiskās aizsardzības saņēmēji, kas jau ir atzīti pirmajā valstī, iesniedz starptautiskās aizsardzības pieteikumus otrajā valstī. Pilnu rakstu angļu valodā var lasīt šeit.

EMT politikas pārskats "Pagaidu aizsardzības saņēmēju izmitināšana un mājokļa piešķiršana"

Lielais personu skaits, kas bēga no Ukrainas, izraisīja lielu pieprasījumu pēc tūlītēja atbalsta. ES dalībvalstis, atbildot uz šo situāciju, piedāvā mājokļu un izmitināšanas iespēju kombināciju. Politikas pārskatā "Pagaidu aizsardzības saņēmēju izmitināšana un mājokļa piešķiršana" ir aprakstīti pasākumi, ko Eiropas Savienības dalībvalstis ir ieviesušas pagaidu aizsardzības saņēmēju izmitināšanai vai mājokļa piešķiršanai saistībā ar Pagaidu aizsardzības direktīvas piemērošanu Ukrainas civiliedzīvotājiem. Pilnu rakstu angļu valodā var lasīt šeit.

EMT politikas pārskats "Pakalpojumu pieejamība pagaidu aizsardzības saņēmējiem"

Politikas pārskatā "Pakalpojumu pieejamība pagaidu aizsardzības saņēmējiem" ir analizēti pasākumi, ko Eiropas Savienības dalībvalstis ir ieviesušas, lai nodrošinātu pakalpojumu pieejamību pagaidu aizsardzības saņēmējiem saistībā ar Pagaidu aizsardzības direktīvas piemērošanu Ukrainas civiliedzīvotājiem. Šajā politikas pārskatā ir analizēts, kā ES dalībvalstis ir organizējušas piekļuvi sociālajiem pabalstiem, izglītībai, nodarbinātībai un veselības aprūpei. Pilnu rakstu angļu valodā var lasīt šeit.

EMT politikas pārskats "Nepilngadīgo bez pavadības pāreja uz pilngadību"

Politikas pārskatā "Nepilngadīgo bez pavadības pāreja uz pilngadību" pēta izaicinājumus un juridiskās sistēmas, ar kurām saskaras nepilngadīgie bez pavadības, kad viņi sasniedz pilngadību un nokļūst ārpus aprūpes sistēmām, kas paredzētas bērnu un pusaudžu aizsardzībai, Eiropas Savienības dalībvalstīs un Norvēģijā. Pilnu rakstu angļu valodā var lasīt šeit.

EMT politikas pārskats "Divpusējie atpakaļuzņemšanas nolīgumi"

Atpakaļuzņemšanas nolīgumi starp ES dalībvalsti vai ES dalībvalstu bloku un trešām valstīm ir balstīti uz abpusējību. Šie nolīgumi veido ātru un efektīvu procedūru to personu identificēšanai un drošai atgriešanai, kuras vairs neatbilst nosacījumiem, lai ieceļotu vai paliktu attiecīgās trešās valsts vai ES dalībvalsts teritorijā. Šajā politikas pārskatā aplūkota ES dalībvalstu parakstīto divpusējo atpakaļuzņemšanas nolīgumu īstenošana, uzraudzība, novērtēšana un efektivitāte no 2014. līdz 2020. gadam ES dalībvalstīs un Norvēģijā. Pilnu rakstu angļu valodā var lasīt šeit.

EMT Patvēruma un migrācijas terminu vārdnīca

EMT Patvēruma un migrācijas terminu vārdnīca pagaidām pieejama tikai Eiropas Komisijas tīmekļvietnē. Vārdnīcā ietverti 520 termini, kas atveidoti visās ES valodās un Norvēģu valodā. Katram terminam pievienotas to definīcijas un definīciju avoti, piezīmes un norādes uz terminu savstarpējo saistību (angļu valodā). Terminu vārdnīcā iespējams meklēt pēc alfabēta un pēc tematiskās piederības angļu valodā vai ierakstot tekstu meklēšanas lodziņā jebkurā no minētajām valodām.

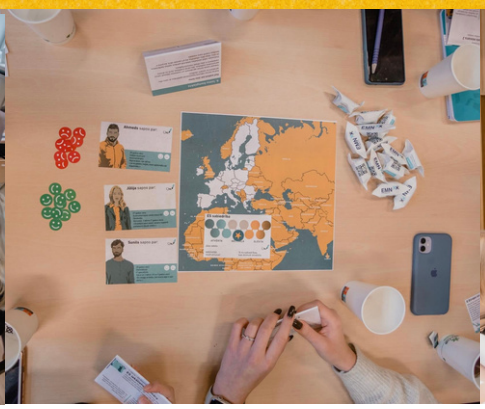
Vārdnīcas lietotne mobilajām ierīcēm, kurā bija pieejams definīciju tulkojums latviešu valodā, pagaidām tiek pilnveidota un to lejupielādēt nav iespējams. Ja ir nepieciešams atbalsts ar vārdnīcā iekļautā termina definīcijas atveidojumu latviešu valodā, lūdzam rakstīt un elektroniskā pasta adresi: emn@pmlp.gov.lv

EMT 16. novembrī organizēja Jaunatnes dienu

Jaunatnes diena vienlaikus notika vairākās Eiropas Savienības valstīs - gan klātienē, gan tiešsaistē. Pasākuma laikā Rīgas Centra humanitārās vidusskolas vecāko klašu skolēniem bija iespēja izmantot EMT izveidoto migrācijas spēli "Galamērķis: Eiropa", lai padziļinātāk izprastu sarežģītos migrācijas procesus.

Ar spēles palīdzību jaunieši iepazinās ar lēmumu pieņemšanas kārtību Eiropas Savienības, valsts un pašvaldību līmenī, kā arī mācijās izprast kā katrs lēmums atspoguļojas gan migrantu, gan sabiedrības dzīvē.

Eiropas lietu un starptautiskās sabiedrības nodaļa
e-pasts: eiropa@pmlp.gov.lv

Eiropas migrācijas tīkla Latvijas kontaktpunkts
www.emn.lv
e-pasts: emn@pmlp.gov.lv

Eiropas migrācijas tīklu līdzfinansē Eiropas Savienības Migrācijas, patvēruma un integrācijas fonds. Informācija atspoguļo vienīgi autora uzskatus, un Eiropas Komisijai nevar uzlikt atbildību par tajā ietvertās informācijas jebkuru iespējamo izlietojumu.

EMN Eiropas Migrācijas Tīkls LATVIJA

Līdzfinansē Eiropas Savienība